

Genesis 28:10-22 – In de voetsporen van Jakob (3) – Durf te dromen!!

- Lezing: Genesis 28:10-22

¹⁰Jakob verliet dus Berseba en ging op weg naar Charan. ¹¹Op zijn tocht kwam hij bij een plaats waar hij bleef overnachten omdat de zon al was ondergegaan. Hij pakte een van de stenen die daar lagen, legde die onder zijn hoofd en ging op die plaats liggen slapen. ¹²Toen kreeg hij een droom. Hij zag een ladder die op de aarde stond en helemaal tot de hemel reikte, en daarlangs zag hij Gods engelen omhooggaan en afdalen. ¹³Ook zag hij de HEER bij zich staan, die zei: 'Ik ben de HEER, de God van je voorvader Abraham en de God van Isaak. Het land waarop je nu ligt te slapen zal Ik aan jou en je nakomelingen geven. ¹⁴Je zult zo veel nakomelingen krijgen als er stof op de aarde is; je gebied zal zich uitbreiden naar het westen en het oosten, naar het noorden en het zuiden. In jou en je nakomelingen zullen alle volken op aarde gezegend worden. ¹⁵Ikzelf sta je terzijde, Ik zal je overal beschermen, waar je ook heen gaat, en Ik zal je naar dit land terugbrengen; Ik zal je niet alleen laten tot Ik gedaan heb wat Ik je heb beloofd.'

¹⁶Toen werd Jakob wakker. 'Dit is zeker,' zei hij, 'op deze plaats is de HEER aanwezig. Dat besepte ik niet.' ¹⁷Eerbied vervulde hem. 'Wat een ontzagwekkende plaats is dit,' zei hij, 'dit is niets anders dan het huis van God, dit moet de poort van de hemel zijn!' ¹⁸De volgende morgen vroeg zette Jakob de steen die hij als hoofdsteun had gebruikt rechtop, en wijdde hem door er olie over uit te gieten. ¹⁹Hij gaf die plaats de naam Betel, maar voordien heette die stad Luz. ²⁰En hij legde een gelofte af: 'Als God mij terzijde staat en mij op deze reis beschermt, als Hij mij brood te eten geeft en kleren aan mijn lichaam, ²¹en als ik veilig terugkom bij mijn verwanten, dan zal de HEER mijn God zijn. ²²De steen die ik gewijd heb, zal dan een huis van God worden – en ik beloof dat ik U dan een tiende deel zal afstaan van alles wat U mij geeft.'

Preek

Lieve mensen,

Waar heb je vannacht over gedroomd? Wie weet dat nog? Kijk, de meeste dromen zijn het niet waard om te onthouden. Je verwerkt de gebeurtenissen en emoties van een dag. Snapshots die op een soms rare manier verbonden worden. Soms heb je een nachtmerrie. Ik las dat ieder mens iedere nacht droomt. Vaak weten we er niks meer van.

Jakob heeft zijn droom tot in detail onthouden! Dat is fijn, omdat God ook óns iets wil vertellen door deze droom. En ook door de geschiedenis er om heen. Het hoofdstuk zit boordevol mooie details.

Jakob bevindt zich wel zo'n beetje op het dieptepunt van zijn leven. Hij heeft de zegen wel gekregen, maar die lijkt meteen te veranderen in een vloek. Op de vlucht door de woestijn, van huis en haard verdreven, eenzaam en alleen. Al zijn veiligheid is hij kwijt. Nergens meer controle over. Een donkere tijd volgt.

Dat wordt ook lètterlijk zo gezegd. De zon was ondergegaan. Omdat het nacht wordt, natuurlijk. Maar ook omdat nu een donkere tijd aanbreekt. Opvallend is, dat verderop, twintig jaar later, de zon opnieuw ter sprake komt. Daar staat dat de zon opgaat. Als Jakob weer terugkomt in het beloofde land. Als hij weer thuiskomt. In Genesis 32:32 staat:

Slide: Zodra hij bij Penuel was overgestoken, ging de zon over hem op.

Hij gaat dus een donkere tijd tegemoet. De zon is ondergegaan. Hij moet de woestijn door. Dat kan je zo hebben. Dat je leven in een fase zit dat alles tegen zit. Je verliest je baan, je relatie gaat stuk, je gezondheid laat te wensen over. Je studie mislukt. Plannen vallen in duigen. Dromen gaan kapot. Jakob zit ook op zo'n scharnierpunt in zijn leven. En het mooie is: in de Bijbel zijn dát de momenten dat God zich gaat openbaren. Soms ineens laat Hij wat merken, wat voelen. Juist in het donker. Hij laat merken dat Hij er bij is. Nu verschijnt God dan ook voor het eerst persoonlijk aan Jakob. Vaak beseft je dat pas achteraf. Jakob zegt ook in vers 16:

Slide: Dit is zeker: op deze plaats is de HEER aanwezig. Dat beseftte ik niet.'

Deze geschiedenis wil je helpen om opmerkzaam te zijn. Juist in het donker wil God je bijlichten. Ook nu, in de tijd van verschillende crises. De wereld lijkt een donkere periode tegemoet te gaan. Energie, klimaat, vrede. Ze lijken allemaal onder druk te staan. Hoe gaat dat aflopen? God laat je niet los. Dat maakt Hij ook duidelijk aan Jakob.

Want in zijn droom ziet hij een ladder tot in de hemel. Op die ladder gaan engelen omhoog en dalen af. In die volgorde!! Ze gaan eerst omhoog. Dat betekent dat God je ziet. Hij staat in voortdurend contact met zijn boodschappers van beneden. Jouw situatie is hem bekend. Hij is betrokken op wat jij meemaakt. Hij neemt jou en je situatie serieus. Hij wordt bijgepraat door zijn engelen. En als hij dan gaat spreken. Als Hij zijn boodschappers uitzendt om jou te dienen en te beschermen. Dan past Hij zich aan aan jouw situatie. God levert maatwerk. Doordat hij betrokken is.

En dat maatwerk is in ieder geval doortrokken van genade en liefde. Jakob heeft van alles gedaan wat God verboden heeft. Hij liep zijn Heer in van alles voor de voeten. Maar als God gaat spreken zegt die alleen maar positieve dingen. Het Godsbeeld van het geheven vingertje en het strenge oordeel klopt in ieder geval niet met deze droom. Jakob wordt omarmd, zonder waaroms, zonder straf, zonder eisen. God heeft hem onvoorwaardelijk lief.

Juist in donkere periodes kun je daar nog wel eens aan twijfelen. Jakob durft het ook bijna niet te geloven. Hij durft zich maar een klein beetje over te geven. Om met ons jaarthema te spreken: hij waagt de sprong nog niet, maar doet een kleine pas vooruit. Waar hij tot nu toe alles onder controle wilde hebben, zie je nu dat Jakob een gelofte doet. Als God het werkelijk zal waarmaken, dan zal ik hem voluit gaan dienen. Dan zal ik de sprong wagen.

En ook daar is God niet boos over. Hij trekt zijn zegen niet terug als jij eens twijfelt. Als je het moeilijk vindt om los te laten. Om je leven uit handen te geven. God volgt je gewoon op de voet. Boven jou is de hemel geopend. Engelen omringen je en beschermen je. Geduldig gaat God met je mee. Hij eist geen bovenmenselijke inspanning. Geen sprong als je er nog niet aan toe bent. Hij geeft je de tijd. En blijft dichtbij. En juist dat is ontzettend ontzagwekkend, zoals Jakob zegt in vers 17. En als je het mij zou vragen? Bij zo'n God wil ik wel horen.

Op deze God kan je bouwen. Hij staat persoonlijk garant voor de goede afloop. In vers 15 staat wel zes (!) keer 'Ik'. Hij zal zich inzetten voor Jakobs geluk. Hij zal al zijn beloften waarmaken. Zijn betrokkenheid gaat over heel je leven. Totdat je thuiskomt.

Jezus haalt deze droom van Jakob later aan. Aan het begin van het evangelie van Johannes. Johannes daarin staan allerlei 'ik ben – uitspraken'. We kennen ze wel. Maar de eerste uitspraak die Jezus over zichzelf doet gaat over deze droom van Jakob.

Slide: ⁵¹'Werkelijk, Ik verzeker jullie,' voegde Hij eraan toe, 'jullie zullen de hemel geopend zien, en de engelen van God zien omhooggaan en neerdalen naar de Mensenzoon.' (Johannes 1)

In Jezus wordt Jakobs droom werkelijkheid. God komt in zijn zoon definitief de verbinding met de aarde herstellen. God wordt mens. Jezus. Zijn betrokkenheid op jouw leven is zo groot, dat Hij alles overheeft voor jouw heil, voor jouw heelheid. Zelfs zijn leven. Zodat jouw puinhoop en jouw pijn. Jouw duisternis en jouw demonen. Jouw vrees en jouw verdriet verdwijnen.

En als je leeft in verbinding met Jezus. Dan geldt voor jou hetzelfde als voor Jakob. Dan is jouw leven, jouw lijf, jouw bestaan een plek, waar de hemel de aarde raakt. Dan is de droom van Jakob voor jou werkelijkheid. In jou en door jou schijnt Gods licht. En dat is een enorme *geruststelling*: het donker gaat geen vat op je krijgen. Daarnaast is het een *verantwoording*: jij bent lichtdrager in deze wereld. Het licht schijnt op jou en door jou heen. Je mag voor andere mensen een stukje hemel op aarde brengen. Door de betrokkenheid die God op jouw leven heeft door te geven. Betrokken te zijn op mensen in het donker. Vandaar dat een collecte voor Pakistan nu heel mooi op zijn plaats is. Maar ook elke dag deze week. Licht laten schijnen in deze duistere omstandigheden. Omdat je zelf in het licht gezet bent.

Jakob heeft zijn droom onthouden. Opdat wij die droom mogen leven. Totdat God definitief hier komt wonen. En deze wereld echt een huis van God wordt.

Amen